

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 19.10.2017 № 19)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА
ВИДАМИ"**

2.03.09.03

електронна пошта: *T.Pisnya@ukrstat.gov.ua*
телефон: *(044) 287-27-33*
керівник ДСС: *Пісня Т. М.*

Київ – 2017

ЗМІСТ

1.	Вступ.....	3
2.	Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	5
2.1.	Відповідність.....	5
2.2.	Точність.....	5
2.3.	Своєчасність та пунктуальність.....	6
2.4.	Доступність та зрозумілість.....	7
2.5.	Послідовність та зіставність.....	8
2.6.	Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	9
2.7.	Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	10
2.8.	Конфіденційність, прозорість та захист.....	10
3.	Заключна частина.....	11

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами" підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості результатів обстеження щодо виробництва та реалізації промислової продукції за видами. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів конкретного періоду спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Звіт орієнтований насамперед на широке коло користувачів статистичної інформації та є відправною точкою для підготовки більш детальних звітів з якості даних і результатів спостереження.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами" (далі – ДСС, спостереження) є отримання даних щодо обсягів виробництва та реалізації промислової продукції за видами для забезпечення інформаційних потреб національних користувачів та міжнародних організацій, зокрема органів державної влади та управління країни для прийняття ними рішень щодо розвитку промисловості. Дані ДСС використовуються для формування енергетичного балансу країни.

Відповідно до Довідника розділів статистики ДСС належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.09 "Промисловість".

Для проведення збору даних використовується форма № 1П-НПП (річна) "Звіт про виробництво та реалізацію промислової продукції" та роз'яснення щодо її заповнення.

ДСС є одним з джерел інформації для формування сукупності державного статистичного спостереження "Короткострокові показники щодо виробництва промислової продукції за видами", визначення переліку товарів-представників за ваговою структурою для розрахунку індексу промислової продукції.

Спостереження базується на нормах, викладених у Постанові Ради (ЄС) № 3924/91 від 19.12.1991 стосовно впровадження досліджень промислового виробництва (Регламент PRODCOM) зі змінами та Постанови Комісії (ЄС) № 912/2004 від 29.04.2004 щодо її впровадження.

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є закони України "Про державну статистику", "Про інформацію", Концепції розвитку державної статистики підприємств України, затвердженої наказом Держкомстату від 28.12.2007 № 478, Концепції забезпечення статистичної конфіденційності, затвердженої наказом Держстату від 28.07.2015 № 180, щорічні плани державних статистичних спостережень, а також інші нормативно-правові документи.

Спостереження проводиться відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо виробництва та реалізації промислової продукції (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держстату від 25.12.2012 № 540 (зі змінами, затвердженими наказами Держстату від 31.12.2015 № 384 і від 18.07.2016 № 118) і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Промисловість".

Узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на веб-сайті Держстату.

Основними статистичними публікаціями, в яких відображені дані ДСС, є таблиці на веб-сайті: "Виробництво окремих видів промислової продукції", "Виробництво промислової продукції за видами", "Реалізація промислової продукції за видами за переліком PRODCOM", а також статистичний збірник "Промисловість України".

Також дані оприлюднюються в статистичному збірнику "Статистичний щорічник України" та інших збірниках Держстату – "Україна у цифрах", "Регіони України", "Сільське господарство України", "Паливно-енергетичні ресурси України".

Інформація за показниками ДСС використовується для заповнення таблиць запитальників міжнародних статистичних організацій: Статистичного відділу ООН, Статистичного бюро Європейського Союзу (Євростату), Міжнародного енергетичного агентства (МЕА), Спільної ініціативи даних організацій (JODI), Продовольчої та сільськогосподарської організації (ФАО), Британського геологічного центру, Національного інформаційного центру з корисних копалин Геологічної служби США та ін.

Крім того, наявна статистична інформація за результатами ДСС може бути отримана користувачами в порядку та на умовах, визначених законодавством України, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації в Держстаті.

Поширення інформації користувачам здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточним та потенційним потребам користувачів.

Основними показниками спостереження є:

- обсяг виробленої промислової продукції (валовий випуск);
- кількість реалізованої у звітному році промислової продукції, виробленої з власної сировини;
- вартість реалізованої у звітному році промислової продукції, виробленої з власної сировини;
- вартість промислових послуг.

Одиницею спостереження є місцева одиниця, яка здійснює діяльність, віднесена за Класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД) до секцій В "Добувна промисловість" і розроблення кар'єрів, С "Переробна промисловість" та D "Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря".

При проведенні ДСС використовують такі основні класифікації/класифікатори: Класифікацію інституційних секторів економіки України (КІСЕ), КВЕД, Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Номенклатуру продукції промисловості (НПП).

ДСС проводиться з річною періодичністю.

Показники спостереження щодо виробництва промислової продукції за видами узагальнюються по Україні та в регіональному розрізі, щодо її реалізації підприємствами-виробниками – в цілому по Україні.

Динаміка показників за державним статистичним спостереженням "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами" щодо виробництва основних видів промислової продукції є в наявності з 2003 року, стосовно реалізації промислової продукції підприємствами-виробниками – з 2013 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунків до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень ДСС є суцільним спостереженням.

Формування сукупності звітних одиниць ДСС здійснюється щорічно на державному рівні на основі генеральної сукупності місцевих одиниць з реєстру

статистичних одиниць (PCO).

Джерелами інформації для формування з генеральної сукупності безпосередньо сукупності одиниць спостереження за ф. № 1П-НПП (річна) за звітний рік також є:

- перелік одиниць за ф. № 1П-НПП (річна) за попередній звітному рік, які надали дані про виробництво промислової продукції;
- перелік одиниць державного статистичного спостереження "Виробництво промислової продукції (товарів, послуг) за видами" (ф. № 1-П (місячна)) за останній наявний період звітнього року;
- перелік уведених в експлуатацію потужностей з виробництва промислової продукції за державним статистичним спостереженням "Основні показники щодо реалізації дозволів на будівництво" (ф. № 2-буд (квартальна)) за 9 місяців звітнього року;
- інформація, отримана територіальними органами державної статистики (далі - ТОД) від респондентів, місцевих державних органів управління, з інтернету щодо підприємств, які у звітному році розпочали виробництво промислової продукції.

Після отримання даних за формою № 1П-НПП (річна) органи державної статистики здійснюють аналіз даних на всіх рівнях обробки, логічний і арифметичний контролю (як вхідного, так і вихідного масиву даних).

При проведенні спостереження методи імпутації не застосовуються.

За підсумками аналізу сукупності одиниць ДСС за 2016 рік встановлено, що за ф. № 1П-НПП (річна) не прозвітувало 8,8% респондентів. Більшість з них не подало звіт з тієї причини, що не здійснювали діяльність з виробництва промислової продукції. При проведенні ДСС сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікації.

Терміни оприлюднення статистичної інформації за результатами спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій та Календар оприлюднення статистичної інформації, в яких наведено перелік і терміни підготовки статистичних продуктів.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється у заплановані терміни. У випадку необхідності перенесення цих термінів на веб-сайті Держстату для користувачів розміщують відповідне повідомлення.

Збір та обробка даних, аналіз зведеної інформації щодо виробництва та реалізації промислової продукції за видами здійснюється у такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 28 лютого після звітнього року	до 02.06 після звітнього року	до 14.07 після звітнього року	14.07 після звітнього року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі на веб-сайті Держстату у форматах *.xls, *.pdf в розділах:

"Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Промисловість"/статистичні таблиці: "Виробництво окремих видів промислової продукції", "Виробництво промислової продукції за видами", "Реалізація промислової продукції за видами за переліком PRODCOM";

"Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Промисловість"/статистичний збірник "Промисловість України";

"Публікації"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Комплексна статистика"/комплексні статистичні збірники "Статистичний щорічник України" і "Україна у цифрах";

"Статистична інформація"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Інтерактивні електронні статистичні карти"/"Промисловість".

Орієнтовний календар оприлюднення інформації Держстату розміщено в розділі "Діяльність Служби"/"Плани та графіки роботи".

При цьому наявну статистичну інформацію за результатами спостереження можна отримати за запитом в установленому порядку.

Основна інформація про ДСС розміщена в розділі "Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"2.03.09 Промисловість"/"2.03.09.03 Виробництво та реалізація промислової продукції за видами".

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: 01601, м.Київ, вул. Шота Руставелі, 3,
телефон: (044) 287-27-33,
електронна пошта: T.Pisnya@ukrstat.gov.ua,
office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:
телефон: 287-06-72, факс 235-37-39,
електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Основні принципи організації спостереження базуються на єдиних методологічних підходах, які забезпечують співставну динаміку показників щодо виробництва та реалізації підприємствами-виробниками промислової продукції.

Послідовність та зіставність даних ДСС забезпечені єдиною сукупністю одиниць (ураховуючи критерії її формування); однаковою переліком показників, єдиними методами їх отримання; застосуванням єдиних класифікацій.

Показники за певний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень як в цілому по Україні та регіонах.

Проте зміни у переліку PRODCOM, які бувають досить суттєвими, звужують можливості проведення порівнянь у часі. Для забезпечення потреб у ретроспективному аналізі планується розроблення таблиць перехідних ключів, які будуть розміщені на офіційному веб-сайті Держстату.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів статистичної інформації щодо виробництва та реалізації промислової продукції за видами формується на основі угод про взаємообмін інформаційними ресурсами з органами державної влади, листів-запитів на отримання статистичних даних, а також пропозицій щодо вдосконалення інструментарію проведення ДСС.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами спостереження, є органи державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства, установи сфери нефінансових послуг, міжнародні організації, фізичні особи.

У червні 2017 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації про рівень задоволення їх інформаційних потреб щодо статистики промисловості, зокрема статистичних даних щодо виробництва промислової продукції за видами, наведених у збірнику "Промисловість України у 2011–2015 роках", а також визначення користувачами оцінки якості вміщеної в нього статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації щодо статистичних даних зі статистики промисловості 49% опитаних користувачів зазначили, що статистична інформація щодо основних показників промислової діяльності є основною або важливою складовою їхньої діяльності, 73% – надали добру та відмінну оцінку системі наведених у збірнику показників.

Крім того, на "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості статистичну інформацію оцінили від 57% до 87% користувачів. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність", другим серед усіх критеріїв якості визначено "Відповідність/Релевантність", третім – "Своєчасність та Пунктуальність".

Більш детальна інформація за результатами проведення анкетного опитування щодо статистики промисловості наведена в повідомленні для користувачів статистичної інформації, яке розміщено на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149. У цілому по Україні у 2017 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2016 роком за формою № 1П-НПП (річна) знизилося на 33,5% за рахунок удосконалення форми статистичної звітності, що дозволило скоротити час, який витрачають респонденти на заповнення однієї форми з 6 год 06 хв на 3 год 56 хв.

Більшості із числа опитаних респондентів (74%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1П-НПП (річна) становить 87 (при середньому значенні показника по державних статистичних спостереженнях 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Відсоток звітування в електронному вигляді за формою № 1П-НПП (річна) за 2016 рік становив 59,8%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення державних статистичних спостережень.

Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначено положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС.

Для забезпечення встановлених національним та міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

– первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

– статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;

– в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення ДСС забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення ДСС передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та сайтах його територіальних органів.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат та зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом установаження постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами цього спостереження.

Найближчим часом заплановано розширити перелік показників ДСС, що оприлюднюються Держстатом. Незабаром на офіційному веб-сайті Держстату будуть розміщені дані стосовно кількості виробленої промислової продукції із сировини замовника та вартості промислових послуг.

У подальшому планується переведення ДСС в інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керовану метаданими, яка забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.